

Трудно е да бъдеш преводач в България (06.09.2012) ¹

България е единствената страна, където робството все още не е отменено: българските преводачи все още са нечия собственост. Техни собственици са така наречените преводачески агенции, които бяха наречени от преводачите гальовно ПАтки. ПАтките са всъщност феодали, които са васали на един по-могъщ сеньор, така наречената Дирекция „Консулски отношения“ на Министерството на външните работи на България, която беше наречена от ПАтките гальовно КОко. Своето могъщество КОко получи още през далечната 1958 година въз основа на светия Правилник за заверките и легализациите. Една от неговите точки казва, че всички преводи в България се извършват от Министерството на външните работи. Въз основа на същия Правилник КОко сключва васално-сеньорен договор с ПАтките. От своя страна ПАтките предлагат защита на по-слабите преводачи, които се предават на милостта на ПАтките, защото преводачите практически нямат право да сключват договор с КОко. По този начин всички преводи на официални

---

1 Оригиналът е написан на сръбски език, вж. Приложение 1. Преводът на български е направен от автора на 24.12.2012 г.

документи в България се заверяват първо от ПАТките, а след това от КОко. Преводачите нямат право сами да заверяват такива преводи, въпреки че повече от двадесет години съществува член 290, алинея 2 от българския Наказателен кодекс, според чиято разпоредба всеки преводач или тълковник носи наказателна отговорност в случай на неверен превод.

Все пак, на хоризонта се виждат някакви промени. През май се разнесе слух, че КОко планира въвеждане на така наречената сертификация за ПАТките, които биха желали да сключат договор с КОко. Говореше се и за други, почти неизпълними изисквания и тези слухове предизвикаха гнева на по-малките ПАТки. Те уж се обединиха и започнаха подписване на петиция за премахване на изискванията от слуховете. В края на юни министърът на външните работи публикува заповед, с която потвърди част от слуховете, а част от тях отхвърли. Фиктивното сдружение на по-малките ПАТки внесе жалба за отмяна на заповедта на министъра. Във форума към петицията вече няколко месеца протича дискусия, благодарение на която станала ясни фактите за безправното положение на българските преводачи.

Въпреки че в България още от 1974 година съществува Съюз на преводачите, превода-

чите в България не са обединени. Споменатият съюз е елитарен и не допуска по-широко членство на преводачи, следователно не защитава преводачите, а самопровъзгласилите се преводачески елит, чиято средна възраст е доста понапреднала.

Но най-лошото е, че българските преводачи страдат от силна зависимост от влиянието на ПАТките. Те се боят, че ще останат без своите защитници и единствени работодатели, които всъщност рядко плащат на преводачите на време, често пъти – по-малко отколкото преводачите очакват, а не рядко изобщо не им плащат.

А какво би могло да се направи? Ето моето мнение:

Първо и най-важно: в България е необходимо да се работи върху просвещаването на преводачите за това че трябва да станат свободни и да се отърсят от зависимостта си от ПАТките и КОко. Решението е съвсем просто и почива на гореспоменатия член 290, ал. 2 от Наказателния кодекс.

След това, необходимо е да се работи върху просвещаването на служителите в българските държавни учреждения, които трудно биха схванали, че един правилник от 1958 година не може да се прилага вместо закон.

И, не на последно място, необходимо е българските преводачи да схванат, че техният собственоръчен подпис е онова, което ги освобождава от властта на ПАТките и КОко.

Очаквам истинска реформа на преводаческия бранш в България, въз основа на Закона. Всичко останало е преливане от пусто в празно.

Външни препратки:

Петиция²

Форум към петицията³

---

² http://www.peticiaq.com/peticia_protiv_novite_iziskvania_za_prevodacheski_agencii

³ <http://www.peticiaq.com/forum/32093>